

Regionstyrelsens verkställighet av beslut fattade utifrån beredningarnas rapporter

Region Norrbotten

Hans Forsström, certifierad kommunal revisor

Jonathan Melkko, revisionskonsult

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Bedömningar mot kontrollmål	2
Rekommendationer	3
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Syfte	4
1.3 Revisionsfrågor	4
1.4 Revisionskriterier	4
1.5 Avgränsning	4
1.6 Metod	4
2. Iakttagelser och bedömningar	5
2.1 Beslut och uppdrag utifrån beredningarnas rapportering	5
2.2 Vidtagna åtgärder	6
2.3 Spårbarhet av regionstyrelsens verkställighet	6
2.4 Återrapportering	7

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Norrbotten har vi på PwC genomfört en granskning avseende regionstyrelsens verkställighet av beslut fattade utifrån fullmäktigeberedningarnas rapporter. Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsens har en ändamålsenlig process för verkställigheten av beslut fattade utifrån fullmäktigeberedningarnas rapportering, samt om detta arbete bedrivs med tillräcklig intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande revisionella bedömning att regionstyrelsens process för verkställighet av beslut fattade utifrån fullmäktigeberedningarnas rapportering i allt väsentligt bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, samt att den interna kontrollen *delvis* är tillräcklig.

Vi grundar vår bedömning på följande iakttagelser:

Bedömningar mot kontrollmål

Kontrollområde	Kommentar	
Beslut och uppdrag utifrån beredningarnas rapportering.	Uppfyllt -Protokoll från fullmäktige och styrelse kan verifiera vilka beslut utifrån beredningarnas rapporter som fattats samt att dessa beslut innebär uppdrag till styrelsen.	
Vidtagna åtgärder	Delvis uppfyllt -Det finns dokumentation på att styrelsen fördelar uppdrag till bl.a. regiondirektören och verksamheten samt vidtar egna åtgärder. -Det finns dock ingen tydlig dokumentation på samtliga åtgärder som vidtagits och till vem eller i vilken utsträckning styrelsen har fördelat eventuella uppdrag på verksamhetsnivå.	

<p>Spårbarhet av regionstyrelsens verkställighet</p>	<p>Delvis uppfyllt</p> <ul style="list-style-type: none"> -Genom dokumentation går det att verifiera att styrelsen har behandlat de uppdrag som den blivit tilldelad. -Det är genom återföringsdagarna som det går att spåra om styrelsen har behandlat sina uppdrag. -Det går inte att verifiera om åtgärderna är slutförda eller om det kvarstår arbete för att uppfylla uppdraget. 	
<p>Återrapportering</p>	<p>Uppfyllt</p> <ul style="list-style-type: none"> -Det går att verifiera att styrelsen haft i uppdrag att återrapportera från vidtagna åtgärder samt att styrelsen har genomfört återrapporterat på återföringsdag. -Återrapportering har skett för respektive aktuellt beredningsområde. -Utifrån de inkomna granskningsdokumenten är det dock svårt att avgöra i vilken grad återrapportering har skett. 	

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen, kopplat till styrelsens och fullmäktiges behandling av fullmäktigebredningarnas rapporter, att:

- tydliggöra var ansvaret för respektive uppdrag ligger.
- utveckla återrapporteringen av genomförda uppdrag så att en bättre spårbarhet finns över vad som är utfört och vilka eventuella åtgärdsbehov som kvarstår.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Regionfullmäktige har under en följd av år nyttjat möjligheten att inrätta fullmäktigeberedningar för olika sakområden/uppdrag. Under förra mandatperioden fanns fem beredningar och i den nuvarande perioden finns två beredningar. Beredningarna ska varje år rapportera sitt arbete och utifrån dessa rapporteringar har ett antal beslut fattats som det åligger regionstyrelsen att verkställa (och återrapporera i vissa fall). Utifrån en bedömning av risk och väsentlighet har revisorerna beslutat att genomföra en uppföljning av i vilken utsträckning och hur styrelsen verkställt dessa beslut samt vilken återrapporering som skett av verkställigheten.

1.2 Syfte

Har regionstyrelsen en ändamålsenlig process för verkställigheten av beslut fattade utifrån fullmäktigeberedningarnas rapportering, samt bedrivs detta arbete med tillräcklig intern kontroll

1.3 Revisionsfrågor

- Vilka beslut har fattats utifrån beredningarnas rapportering och i vilken utsträckning innebär dessa beslut uppdrag till styrelsen?
- Vilka åtgärder har regionstyrelsen vidtagit för att verkställa sådana beslut?
- I vilken utsträckning kan det spåras att sådana uppdrag till styrelsen har verkställts eller på annat sätt behandlats av styrelsen (ex-vis om förutsättningarna för uppdrag i något väsentligt hänseende har förändrats)
- Har styrelsen haft i uppdrag att återrapporera från vidtagna åtgärder/verkställighet och i vilken grad har detta skett?

1.4 Revisionskriterier

- Kommunallagen 6 kap. och 12 kap.
- Fullmäktiges uppdrag till och beslut rörande beredningarnas arbete och rapportering.

1.5 Avgränsning

Granskningen är översiktlig, avgränsad till ovanstående frågeställningar.

1.6 Metod

Granskningen har genomförts av följande moment:

- Dokumentstudier avs. fattade beslut och åtgärder med anledning av rapporteringarna, samt övriga för granskningen relevanta dokument och protokoll.
- Intervjuer med kanslichef och övriga tjänstepersoner närmast berörda av styrelsens hantering av dessa beslut.

Rapporten är sakgranskad av de intervjuade

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1 Beslut och uppdrag utifrån beredningarnas rapportering

Iakttagelser

Regionfullmäktige (RF) har inrättat fullmäktigeberedningar för särskilda uppdrag eller områden som berör fullmäktiges arbete. Detta är ett sätt att öka de förtroendevaldas kunskap om regionen och kartlägga medborgarnas behov. Beredningarna får i uppdrag av fullmäktige att fokusera inom ett särskilt område och utifrån det arbetet sammanställa en verksamhetsrapport.

I fullmäktigeberedningarnas verksamhetsrapport beskriver de hur arbetet med uppdraget från fullmäktige har gått till, fakta inom området och de behov som framkommit inom länet. Verksamhetsrapporten lämnas till fullmäktige. Eftersom rapporten går direkt från beredningen till fullmäktige och därigenom inte går via ärendeberedning beslutar fullmäktige att den ska beredas av regionstyrelsen.

Regionstyrelsen har på uppdrag av regionfullmäktige berett fullmäktigeberedningarnas verksamhetsrapporter. Styrelsens beredningsarbete har skett genom att styrelsen skriftligt redogjort för rapportens innehåll och sammanfattat vilka behov som funnits utifrån rapporten. Utifrån dessa behov har styrelsen fastställt ett antal åtgärder som ska genomföras. Åtgärderna kan exempelvis bestå av att säkerställa att vissa strategier är kända och efterlevs eller att skapa förutsättningar för att möta de uppvisade behoven. Det varierar något vem som ska vidta dessa åtgärder. Utifrån intervjuer förmedlar styrelsen som oftast uppdrag till regiondirektören (tidigare landstingsdirektör) och delvis till berörd verksamhet utifrån de åtgärder som behöver vidtas. Utifrån protokoll går det även att se att styrelsen ålagt uppdrag på sig själv.

För 2015 och framåt är det som oftast styrelsen som tar ansvaret för uppföljning. Styrelsen ska då följa upp och rapportera vidtagna åtgärder och sedan presentera detta på återföringsdagen. Mer om återföringsdagen tas upp i avsnittet för kontrollmål 4 nedan.

Bedömning

Fattade beslut utifrån beredningarnas rapportering består av att styrelsen ska säkerställa samt skapa förutsättningar för att möta behoven. Som oftast är det styrelsen som får ansvar över återrapportering. Dessa iakttagelser är framförallt utmärkande:

- Protokoll från fullmäktige och styrelse kan verifiera vilka beslut utifrån beredningarnas rapporter som fattats samt att dessa beslut innebär uppdrag till styrelsen.

2.2 Vidtagna åtgärder

lakttagelser

De åtgärder som styrelsen ansvarar för kan exempelvis bestå av att säkerställa att vissa strategier är kända och efterlevs eller att skapa förutsättningar för att möta de uppvisade behoven. Åtgärderna presenteras muntligt på återföringsdagarna via presentationsbilder. Genom att presentationen dels är muntlig men även att dokumentationen endast utgörs av översiktliga presentationsbilder är det svårt att baserat på denna dokumentation avgöra mer precist vilka åtgärder som vidtagits.

Nedan visas en tabell med exempel på de åtgärder som går att finna utifrån ett av hälso- och sjukvårdsberedningens uppdrag baserat på verksamhetsrapporten 2015. Åtgärderna är hämtade från återföringsdagen 2017.

Verksamhetsrapport 2015	Styrelsens uppdrag	Åtgärder
Hälso- och sjukvårdsberedningen	-säkerställa att erfarenheter och resultat från de pågående projekten i länet tillvaratas och sprids till berörda verksamheter i länet.	-pilotprojekt SAM (samverka, agera, motiver) -tagit fram en SAM-modell -uppstart av projekt: Unga och nätet -Regional SAM-dag 23 nov 2017.

Bedömning

Regionstyrelsen fördelar oftast uppdragen till verksamheten eller regiondirektören som ska vidta åtgärder för att verkställa fullmäktiges uppdrag. Det går dock inte att se tydligt vilka exakta åtgärder som vidtagits. Dessa iakttagelser är framförallt utmärkande:

- Det finns dokumentation på att styrelsen fördelar uppdrag till bl.a. regiondirektören och verksamheten.
- Det finns dock ingen tydlig dokumentation på samtliga åtgärder som vidtagits och till vem eller i vilken utsträckning styrelsen har fördelat eventuella uppdrag på verksamhetsnivå.

2.3 Spårbarhet av regionstyrelsens verkställighet

lakttagelser

I och med att det är regionstyrelsen själv som gör beredningsarbetet och därmed förslag på uppdrag som de själva ska utföra kan det spåras att styrelsen behandlat sina uppdrag. Det finns däremot ingen dokumentation som kan spåra hur arbetet med uppdragen genomförs under uppdragets gång, genom exempelvis delrapportering. Det som går att spåra är att styrelsen fått uppdraget, det är sedan vid återföringsdagen som det går att spåra huruvida styrelsen verkställt uppdraget. Under mellantiden går det inte att spåra styrelsens arbete med uppdragen.

Det går heller inte att se huruvida uppdragen är slutförda eller i vilken utsträckning uppdragen har genomförts. Den dokumentation som finns tillgänglig är från återföringsdagen och visar endast på aktiviteter som har skett.

Bedömning

Det sker ingen delrapportering av arbetet under uppdragets gång. Den spårbarhet som finns är genom protokoll när uppdraget fördelas samt på återföringsdagen när uppdraget återrapporteras. Dessa iakttagelser är framförallt utmärkande:

- Genom dokumentation som vi fått oss tillhanda går det att verifiera att styrelsen har behandlat de uppdrag den blivit tilldelad.
- Det är endast genom återföringsdagarna som det går att spåra om styrelsen har behandlat sina uppdrag.
- Det går inte att verifiera om åtgärderna är slutförda eller i vilken utsträckning uppdraget har genomförts.

2.4 Återrapportering

Iakttagelser

I beredningsarbetet som styrelsen genomfört finns förslag om hur uppföljning och återrapportering ska ske, vilket fullmäktige beslutat enligt. Hur regionstyrelsens uppföljning och återrapportering ska ske definieras dock inte alltid. För den regionala beredningens verksamhetsrapport 2014 nämns exempelvis endast att regionstyrelsen, dåvarande länsstyrelsen (LS), ska följa upp och rapportera om vidtagna åtgärder, LS 2015-03-04 § 39. För samma verksamhetsår som den regionala beredningens verksamhetsrapport gäller, har styrelsen för fullmäktiges hälso- och sjukvårds- berednings verksamhetsrapport dock definierat att styrelsen ska följa upp och rapportera dessa på en återföringsdag. Utifrån dokumentationsgranskning kan vi dock även se att uppföljning och återrapportering av de vidtagna åtgärder utifrån den regionala beredningens verksamhetsrapport har skett vid återföringsdagen, liksom styrelsens förslag från de andra beredningsarbeten.

På återföringsdagen, som sker två år efter det verksamhetsår som respektive verksamhetsrapport avser, redovisas de beslutade åtgärderna i form av vad som har gjorts från respektive beredning. Redovisningen sker muntligt vilket gör det svårt att säga vad exakt som tagits upp. Utifrån punkterna i bilderna går det dock att se att presentationsbilderna utgår ifrån respektive uppdrag.

Från återföringsdagens programschema kan vi se att de olika uppdragen utifrån respektive verksamhetsrapport har delats upp mellan olika personer som redogör för åtgärder inom uppdraget. Det går dock inte att säga om samma person även är ansvarig för åtgärder inom uppdraget. De som deltar från politiken är fullmäktigeberedningarna och styrelsen.

Beredningsledamöterna är dock inte alltid de samma på återföringsdagen som de ledamöter som var med vid uppdraget.

Eftersom det är två års tid mellan året då uppdraget genomförs till återföringsdagen kan det vara ledamöter som slutat, bytt uppdrag etc. Det är då upp till de nya ledamöterna att läsa in sig på uppdraget och beslutade åtgärder för att vara informerade inför återföringsdagen. Vidare bjuds det även in deltagare från verksamheten som varit involverad i åtgärder som vidtagits för att redogöra för dessa. Från intervjuer framkommer att detta även är ett bra sätt för verksamheten att komma i kontakt med politiken. Enligt de intervjuade har återföringsdagarna blivit bättre och tydligare med åren. Detta påstående bygger framförallt på de enkäter som skickas ut efter återföringsdagen.

Bedömning

Styrelsen har haft i uppdrag att återrapportera från vidtagna åtgärder. I vilken grad det har skett går dock inte att besvara. Dessa iakttagelser är framförallt utmärkande:

- Det går att verifiera att styrelsen haft i uppdrag att återrapportera från vidtagna åtgärder samt att styrelsen har genomfört detta genom att återrapportera om uppdragen på återföringsdagen.
- Återrapportering har skett för respektive aktuellt beredningsområde.
- Utifrån de inkomna granskningsdokumenten är det dock svårt att avgöra i vilken grad återrapportering har skett.

Mars 2020

Hans Forsström

*Uppdrags- och
projektledare*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Norrbottens förtroendevalda revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2019-12-02. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.